



Nié dlô chłopa, abò czemù chłopi nie są mëmoma

TÓMK FÓPKA

„Jakô je różnica midzë elektryczną kolejką a białczënyma piersoma? Ni ma zódny. Obëdwië rzeczë są dlô dzecy, a barwiã sã nima chłopi...” Bò chłopi są jak dzecë. Nie brëkują do zëcò za wiele. Leno nafudrowac i miłosc dac. Żelë chłop sã cmùli z rena i chòdzy jak kòt kòl gòrącëch krëpów – gwësno chòdzy ò jedzenië. Czëj je najadli i dali sã cmùli, tej...

Chłopi są „prosti w òbstudze”. Rozmieją prosté kòmuniyatë. Jak chcëmë, żebë co bëło zrobionë, mùszimë dokładno rzec, co a jak. Mò kùpic 20 dekò wòrztë Żukòwsczi a kilo żòltégò sëra Z Lëpińszëch Pùstk – to nie pizsta mù „cos na chłéb”, bò chłopiskò w krómie òszòleje. Pizsta jima wërazno a przemawiójta wiòldzima lëtroma.

Wiele z domòwëch statków òstało wëmészlonë dlô białk. Temù niech sã chłopi za nie nie bierzã! Òmiwòrka statków, pralka, ekspres do kawë, òdkùrzòcz – nie rëszòjta chłopi! Statków. Dlô wajégò bezpiekù.

Lepi téż, cobë chłopi nie tikelë tegò, co białczy brëkują do swi snòżoscë wspiëranio. Òkòzywò sã, że to, co w kapnicy na pòlëcë stoi, nie mùszë sã dzelëc le na dwa zortë: mëdła i szampònë. One tam mają jesz PILINDZI... Tim sã włosów nie mëje. Jesz je PŁIN DO JINTIMNY HIGIENË. To je to nògòrszë. Za nick nie mëjta tim zãbów! Chòdzy ò jinszą higienã...

Bróni was Bòże ùżëwac jich parfimów! Zarò waji złapi szandara i kòżë w balónk dmùchac. Abò jesz gòrzi, jaczi cepli sã przëlëmi i niglë zmerkòta – ju mdzeta krocza we Warszawie zez jakã fanã...

Do jich szafë mòże za to smialo zazdrzec. Fejno pòchnie. A taczé są òbleczenia, w jaczych më, chłopi dosc dzywno wëzdrzimë... Dlô smiéchù mòzeta spròbòwac, równak midzë lëdzy w tim nie chòdzta.

Białczy! Jak jedzeta z chłopã autòtã, tej nie gadòjta do nigò: prawò, lewò. To nick nie dò. Òni nie rozròżniwają tegò. Nòlepi pòkòzac, pòlcã.

Z farwoma téż nie je nòbëlmi. Dlô normalnégò chłopa są leno trzë: fejnò, bütën szëkù i czësto bütën szëkù. Nié

dlô nich ne seledinë, sepie, karminë, ekri, pùrpürë i beże. Mili sã jima lilewòsc i lososowòsc, kanarkòwòsc i amarantowòsc.

Nié dlô nich je stanië w régach, przewijanië i kąpanië dzecka, sedzenië trzë gòdzënë kòl frizjërë czë pòldniowò telefònowò gòdka z wlasną matką. Ò szpacérowanim nad mòrzã nie wespółnã. To nie je dlô chłopów. Ni mają waszi cerplëwòscë. Nie ùsedzy taczi dżëzi jak przez dobrã mszã, czë mecz, tj. 45 minut. Pòzni abò spi, abò gò ni ma.

Temù téż wa jesta szkòlnyma, sostroma w szpëtòlu. Zwëczajny chłop bë z tima szkòtowëma krzikòczómã wnetkã òbarchniòł, a chùtczy niejedną nipòcã rzëc wëdraszowòł...

Chłop mò cerplëwòsc do picò piwka, spanio, rëbów łowieniò, grzëbów szukaniò, gästoleniò i dërdaniò, kòzaniòw i pòliticzi. To òstatné robią ti, co jima nick jinszégò nie wëchòdzy.

To wszëtkò bëło kask przekàsno rzekłë – procëm mòjëmù zortowi człowieka. Dlô pòrządkù mùszã jesz dodac, że chłopi, czëj sã ju za co weznã – mògã bëc w tim mëstrama. Chòcle kùchòrzoma, krówcoma, profesoroma, wënalòzcamã. Ksãdzoma i artistoma. Ùtwòrcoma. Kreatoroma.

A ni mògã bëc matką. Mëmã. Nie je to dzywné, że nówòznieszzi wark na swiece nie je dlô chłopów? ■

Słowòrzk:

Białczënë – kobiece; **brëkują** – potrzebują; **leno, le** – tylko; **nafudrowac** – nakarmic; **żelë** – ješli; **cmùli sã** – fasi się; **krëpë** – kasza; **tej** – wtedy; **wòrztã** – kielbasa; **króm** – sklep; **statk** – tu: narzëdzie, urzãdzenie; **òmiwòrka statków** – zmywarka do naczyń; **bezpieek** – bezpieczeñstwo; **tec** – przeciez; **snòżosc** – piëknośc; **kapnica** – łazienka; **pòlëca** – pòlka; **zort** – rodzaj; **szandara** – policjant, strażnik miejski, wiejski; **cepli sã przëlëmi** – zapala miłosciã kochający inaczej; **niglë** – zanim; **zmerkòta** – zauwazycie; **fana** – flaga; **òbleczenia** – ubrania; **farwa** – kolor; **fejnò** – tu: odpowiednia; **bütën szëkù** – nie pasujãca; **czësto** – zupełnie; **rëga** – kolejka; **szkòlnò** – nauczycielka; **sostra w szpëtòlu** – pielëgniarka; **òbarchniec** – oszalec; **nipòcã rzëc wëdraszowòł** – tu: nauczył moresu; **gästolenië i dërdanië** – bezsensowna gadanina; **kask przekàsno** – ciut przekornie; **procëm** – przeciwno; **mëster** – mistrz; **chòcle** – choçby; **wark** – zawòd.

www.fopke.pl